

først Statter og Prioriteter, og Du maa gaa væk, hvis Du ikke kan udrede det. Saaledes bære vi os ad mod Landets Borgere. Hvorledes Gjennemførelsen er gaaet gennem de mange Hænder, inden det kommer til de vedkommende Beboere, veed jeg ikke; men i Principet i alt Fald have vi fjalet for Vestindianerne. Det er sikkert, at vi have anlagt økonomiske Principer i vort Forhold til dem, som vi ikke anlagde overfor Moderlandets egne Underaatter. Vi have udlånt Kapitaler paa raadne Prioriteter, tabt Penge paa forskellige Eiendomme og overhøvet i den Henseende først Forhold frem og favoriseret Forhold; som vi aldrig have gjort hertilands, i alt Fald ikke i mange Menneftaalbre. Derfor siger jeg, det er Kolonial-kassens Stilling, der er Spørgsmaal om, og Kolonialraadet skal istedetfor at tage Beslutning om, at det gerne vil overlade os at sørge for Dens Affarer, ifølge dens nuværende Lovgivning, pålægge Dens Befolkning og Eiendomme ved personlige Statter og Eiendomsstatter de Byrder, der med Nødvendighed kræves for at opfylde de Forpligtelser. Lovgivningen og Forfatningen pålægger dem. Blive saa Borgerne nødt til at sige: Dette bliver os for svært, det kunne vi ikke bære, maa de tage det som alle andre Borgere, der ikke kunne bære de dem pålagte nødvendige Statter. Der møder os først og fremmest Eiendommene med Prioriteter. Gierne maa finde sig i at skifte Stilling; blive Byrderne utilpas for dem, maa de skifte Stilling. Det Samme sker her. Det faar heller ikke hjælpe, om ogsaa de Prioriteter, der tilhøre Prioritets-havere, som bo i England, Frankrig, Danmark o. s. v., fornylkes ved, at de høje Statter komme foran dem. Det sker ikke blot med tyrkiske og andre Obligationer og Bærdier, men ogsaa andre Stedev. nedadgaende Tider, at Tiender og Statter o. desl. blive besværlige for Prioriteterne; men jeg kan ikke se, at der er nogen rationel Grund til, at Statskassen overtager Byrden for at faa de Prioritetshavernes Kapitaler i Vestindien. Lad os altsaa forsøge dette. Eller er der nogen virkelig Begrundelse fra den ærede Kommissions Side for, at det ikke lader sig gøre? Det er et Spørgsmaal. Der er nok nogen Meningsforskjel mellem Kommissionens Medlemmer om, hvorvidt man kan pålægge en lille personlig Skat, en Romskat eller ei. Men det Spørgsmaal, hvorledes Forholdene ville stille sig, hvis Den skal opfylde de den påhvælende Forpligtelser efter Forfatningen og Lovgivningen, og hvilke usunde Prioriteter der derved ville gaa bort — hvad der efter min Mening vil være en Lykke for Dem, der aldrig vil komme op, før en stor Del af de usunde Prioriteter kastes i Havet — og om man skal bellige disse enkelte Prioritetshavere paa Den og mulig hjælpe dem, alt det er aldeles ikke undersøgt. Jeg er altsaa ikke uenig med den ærede Minister i, at Statsautoriteten skal hørbes paa forsværlig Maade, men jeg er ikke enig med ham i at tro, at der

er Fare paa Jærde. Der er ingen Uorden eller Forstyrrelse derovre; Alt gaar sin rolige Gang, men i feberagtig Ungtælle for, at Et og Andet kan ske, kan man ikke udse Penge til et saa unyttigt samsundsfortærende Formaal som overskødig Politikk — jeg siger ikke nyttigt Politikk —, men et unyttigt, overskødig Politikk. Det er den værste af alle Udgifter. Jeg siger altsaa, at det maa undersøges, om vi ikke have ganske anderledes fornøftige Midler end det at gaa til Statskassen. Vi maa undersøge Dens virkelige Evne, og naar vi først have prøvet den, naar vi have undersøgt, hvad Den skal udrede til sine Formaal efter Lovgivningen; saa maa vi opstille det Spørgsmaal: Kan Den da virkelig gaa fremad under disse Byrder? Kan den bevare sin Sufferbyrkning, og med hvilket Resultat? Hvilke Forandringer i Lovgivningen skal der siden komme tilføede, og hvilken Hjælp skal der siden ydes? Alt dette gled den høitærede Minister meget let hen over, idet han mente, at Regeringen var uskyldig, naar den ikke havde ladet de økonomiske Forhold undersøge, thi der var jo Ingen, som kunde gjøre det. Men jeg har aldrig læst en Røddel om, at Regeringen har forsøgt paa at finde Nogen, der kunde gjøre det; heller ikke i selve Overvejelserne fra Kommissionen har jeg læst Noget derom. Jeg kan nu på ingen Maade gaa ind paa den Betragtning, at det skulde være umuligt at finde Agronomer, som kunde tage dette Forhold under Overveelse, lige saa lidt som jeg kan forstaa, hvorfor vi ikke godt kunde bruge Plantere fra Vestindien til at være med til at undersøge disse Forhold. Det tror jeg godt at vi kunde; i hvert Fald er jeg vis paa, at det gjælder for Næres Vedkommende, som jeg kunde nævne ved Navn, og denne Undskyldning, tror jeg derfor ikke er rigtig. Jeg vil altsaa fastholde min Anse over, at hele Kommissionens Undersøgelse i Virkeligheden er gaaet udenom Sagen; den er gaaet udenom det Spørgsmaal: Ved hvilke økonomiske Midler og med hvilken rimelig Udgift til et heldigt Resultat, naar vi tænke os normale Forhold — det vil altsaa sige ikke saadanne Forhold, hvor der indtræder en Række tørre Aar uden Mellemrum — faar Den til at redde? Dette Spørgsmaal har den høitærede Minister, siden vi for over eet Aar siden talte om denne Sag, ikke ladet undersøge, og det er ikke endnu kommet klarere frem for os. Det eneste Lyksaligt i denne Mellemtid er det, at Fællestogieriet har havt sin anden Sæson, og at det efter den foreliggende Berættning har haft Udbytte af denne. Hvilket Regnskabsresultat det har havt, veed jeg ikke, men i alt Fald er dette dog et Lyksaligt; som turde vidne om, at hvilken Rentabilitet dette Selskab end kan drive det til, saa er dog Forsøget lykkedes. At Regnskabsresultatet ikke kan blive saa særdeles glimrende, er jo meget naturligt, thi dette Etablissement har selvfølgelig — det er min almindelige Antagelse —